

Tema: Dom, domovina, svet

Naloga 1

Tone Pavček: *Take dežele ni*

Franjo Frančič: *Pravljica o domu*

Napišite analizo besedila.

Preberite Pavčkovo pesem *Take dežele ni* (priloga 1) in Frančičevo besedilo *Pravljica o domu* (priloga 2).

Napišite **analizo besedila** in pri tem upoštevajte naslednja navodila:

- Opišite razpoloženje in izpoved obeh priloženih besedil: pesmi *Take dežele ni* in besedila *Pravljica o domu*.
- Analizirajte obliko in vsebino obeh besedil.
- Presodite, kaj imata besedili skupnega in v čem se razlikujeta.

Besedilo naj obsega 360 do 440 besed. Vsak odstavek začnite pisati v novi vrsti.

Tone Pavček: *Take dežele ni* (1988)

Lepa je moja dežela. Bridkosti polna.
Sèm je stvarnik sejal nemir
in lepoto, ki je skoraj popolna,
in žalost, kot je ni na svetu nikjer.

Nikjer ni zemlja tako skromna in radodarna, 5
nikjer ne pride lastovka tako hitro na jug,
nikjer ni nikoli tako bledikava zarja
skozi stoletja ohranjala up.

Nikjer trave z Jurijem, svojim patronom, 10
ne veseljačijo tako dolgo v jesen
in nikjer ne kriče še pod betonom
o zelenem spominu svojim ljudem.

Nikjer niso hoste tako skrivnostne 15
z brezni in grapami, ki jih je zlo
polnilo s trupli, da njih belo okostje
sije potomcem v neprijazno temò.

Lepa je moja dežela. Lepa do muke. 20
Samo tu gruli prsteno grlo rim.
Samo tu so tudi groze manj hude.
Samo tu lahko živim.

Vir: Pavček, Tone: *Goličava, Obzorja. Maribor 1988, str. 70.*

INFORMACIJE:

Tone Pavček se je rodil leta 1928 v Šentjuriju pri Novem mestu. Bil je pisatelj, urednik na RTV Slovenija, direktor Mladinskega gledališča v Ljubljani, odgovorni urednik Cankarjeve založbe, predsednik Društva slovenskih pisateljev ... Umrl je leta 2011.

Vir: povzeto po: <http://www.sazu.si/o-sazu/clani/tone-pavcek.html> [4.2.2015]

Franjo Francič: *Pravljica o domu* (1995)

»Prav imaš,« mu je pritrdil snežno beli. »Enake ribe, ladje, barke.« Tako sta godrnjala in trapala.

»Veš kaj,« je rekel snežno beli, »kaj, če bi se preselila v mesto?«

»Prav o tem sem tudi sam razmišljal,« mu je pritrdil sivi galeb.

»V mestu bo vse drugače,« je sanjaril snežno beli galeb.

Pozno poleti sta se odpravila na potovanje. Čim bližje sta bila mestu, bolj so ju davili smrad in strupeni plini. 5

»Zrak pa ni čist kot doma,« je rekel sivi galeb. Ko sta priletela v mesto, sta se začudila in osupnila obenem.

»Kako umazane reke so tu, doma pa je čisto morje,« je rekel snežno beli galeb.

»Tudi narava je vsa opustošena, nobenega zelenja kot doma,« je dodal sivi galeb.

»In ljudje kar naprej nekam hitijo, čisto drugačni so kot v najinem obmorskem mestecu,« je nadaljeval snežno beli. 10

»Kakšne kamnite skladovnice, kako nelagodno se počutim! Doma pa so čedne hišice in čudovite barkače.«

Niti pomislila nista, da bi ostala. Takoj sta odletela proti domu.

»Komaj čakam, da se vrneva domov,« je vzdihnil sivi galeb.

»Vseeno pa je bilo dobro, da sva odpotovala v mesto, tako vsaj veva, da v resnici ni nikjer tako lepo kot doma.« 15

Tako sta modrovala in vsa srečna opazovala rdečo zarjo, ki je obsijala njuno domovanje v skalovju, poraščenem z rumenimi grmiči cvetočih rož.

Vir: Francič, Franjo: Pravljice, kje ste?, Beli križ (samozaložba). Piran 1995, str. 5.

INFORMACIJE:

Franjo Francič se je rodil leta 1958 v Ljubljani, živi in dela v Istri. Je pesnik in pisatelj z opusom, ki šteje več kot deset romanov, prav toliko knjig kratke proze in štiri pesniške zbirke, je tudi avtor otroških in mladinskih del ter radijskih iger in dramskih besedil.

Vir: povzeto po: <http://www.goga.si/sl/avtor/francic-franjo/> [5.2.2015]

Tema: Dom, domovina, svet

Naloga 2

Služba v tujini

Napišite govor.

Situacija: Na vaši šoli pripravljajo prireditev pod geslom *Evropska mobilnost je neprecenljiva*. Organizatorji prireditve želijo z nasveti pomagati mladim, ki bi radi šli za nekaj časa v tujino. Kot predsednik/predsednica dijaške skupnosti predstavite mladi publiki svoje misli o priložnostih, ki jih ponuja tujina.

Preberite besedilo *Iskanje službe v tujini zahteva čas in energijo* iz časopisa *Delo*, 3. april 2014 (priloga 1).

Napišite **govor** in pri tem upoštevajte naslednja navodila:

- Naštejte osrednje misli, ki jih navaja univerzitetna diplomirana prevajalka Tina Grilc v intervjuju *Iskanje službe v tujini zahteva čas in energijo*.
- Razložite avtoričino stališče o tem, da izkušnja dela in življenja v tujini odpravlja strah, predsodke in širi obzorja.
- V govoru razpravljajte o številnih možnostih, ki jih mlademu človeku ponuja odhod v tujino. Opredelite se tudi do vprašanja, ali je tujina res samo privlačna za spoznavanje novega in drugačnega.
- Nagovorite poslušalce in poslušalke, naj se ne ustrašijo priložnosti in izzivov, ki jih ponuja življenje v tujini.

Besedilo naj obsega 360 do 440 besed. Vsak odstavek začnite pisati v novi vrsti.

Iskanje službe v tujini zahteva čas in energijo

Katja Željan

Tina Grilc, univerzitetna diplomirana prevajalka s šestletnimi izkušnjami iz prevajanja ter poučevanja tujih jezikov doma in v tujini, zdaj iskalce zaposlitve individualno pripravlja na razgovore v angleščini in jim pomaga z nasveti pri preboju na tuji trg dela.

Vodi tudi delavnice za mlade podjetnike. [...] Izkušnje na tujem si je nabirala tudi sama: eno leto je študirala na Univerzi Karla Franza v Gradcu in že takrat navezala stike z avstrijskimi naročniki, kot štipendistka nemške službe za izmenjavo (Deutscher Akademischer Austauschdienst) je en mesec preživela na univerzi v Heidelbergu, opravila je petmesečno prakso na prevajalskem oddelku pri evropski komisiji, med prostovoljnim delom na Finskem je preverjala, ali so severne države res tako drugačne. [...]

Kaj je bil povod za knjigo z nasveti pri iskanju službe v tujini? Ali to pomeni, da so mladi v Sloveniji slabo informirani o možnostih onstran meja naše države?

Tina Grilc: Že med študijem sem zbirala informacije o študiju in delu v tujini. Ko so se različni programi začeli kopičiti, sem jih začela zbirati v enem dokumentu, da ne bi katerega spregledala.

Po študiju me je vse več ljudi spraševalo za nasvet in opazila sem, da nekateri poznajo samo polovico vseh možnosti, te pa se vsak dan množijo.

Katere države so med mladimi v Sloveniji najbolj priljubljene pri iskanju dela?

Težko bi rekla, da katera prevladuje, saj je vse odvisno od ciljev in izobrazbe posameznika. Zelo priljubljeni sta Avstrija in Nemčija. Glavna vzroka sta gotovo bližina in višji standard, poleg njiju tudi Velika Britanija, saj večina zna jezik.

[...]

Kateri profili so med tujimi zaposlovalci najbolj priljubljeni? Prevajalci, pravniki?

Prevajalci in pravniki so profil, ki je bil vsaj do pred kratkim priljubljen v institucijah EU. Zdaj potrebe po prevajalcih v Uniji niso več tako velike. V Dubaju večkrat na leto zaposlujejo stevardese, v Nemčiji in Avstriji zdravstvene delavce in inženirje različnih profilov, na Novi Zelandiji računalničarje in obiralce sadja ...

Na kaj je treba biti pri iskanju dela v tujini še posebno pozoren in zakaj?

Pri iskanju dela v tujini je pomemben jasen cilj: ali greste na prakso, si želite pridobiti izkušnje, potovati, najti redno službo ali se

naučiti tujega jezika? Glede na to izberete državo in si pridobite morebitno manjkajoče znanje (na primer mednarodno veljavno potrdilo o znanju tujega jezika, znanje računalniškega programa, formalno izobrazbo ...). Poleg tega je selitev pametno načrtovati in se nanjo tudi finančno pripraviti. Iskalci dela morajo upoštevati, da bodo morali že ob prihodu za stanovanje plačati varščino, ponavadi v višini ene mesečne najemnine, in prvo najemnino, kar je v povprečju od 800 do 1000 evrov. Temu je treba prišteti še stroške bivanja za prvi mesec, ko še ne dobijo plače.

[...]

Katere so največje napake, ki jih pri iskanju dela naredijo mladi?

Najprej se morajo zavedati, da pošiljanje enakih prijav in življenjepisov v angleščini na sto naslovov ni dovolj. Seveda je mogoče, da tako dobijo službo, a je verjetnost manjša, kot če bi se iskanja lotili bolj sistematično. Iskanje službe v tujini zahteva čas in energijo, tako kot vsaka stvar v življenju, ki se je lotimo resno. Pred letom in pol je do mene pristopilo dekle, ki si je želelo delati kot stevardesa v Dubaju. Trdno je bila prepričana, da ji bo uspelo in bila je predana cilju. Tri mesece pred napovedanimi izbirnimi postopki se je odločila, da jo v angleščini

individualno pripravim na vsa mogoča vprašanja: od tematskih, slovničnih do vsebinskih o podjetju, njeni viziji in podobno. Njen cilj je bil, da bo pripravljena na nepričakovana vprašanja in da bo postala bolj samozavestna v angleščini. V času priprave se je na svoje stroške udeležila dveh razgovorov za stevardeso v tujini, vendar na nobenem ni bila izbrana. Marsikdo bi odnehal, ona pa je vztrajala in bila še bolj prepričana, da bo izbrana za Dubaj. Nekaj dni pred začetkom letošnjega leta sem dobila njen SMS, da se 6. marca seli v Dubaj. Njena zgodba je samo ena od mnogih, a potrjuje, da moramo v življenju verjeti, da nam

bo uspelo, in biti predani cilju. To je najboljši recept za uspeh, tudi pri iskanju dela v tujini.

[...]

Kaj mlademu človeku pravzaprav dajo izkušnje z delom v tujini in kako jih je mogoče uporabiti pri iskanju dela doma?

Poleg tega, da se ti z delom v tujini razširi obzorje in postaneš bolj samozavesten pri uporabi tujega jezika, je delo v tujini tudi referenca, ki te v tvojem življenjepisu loči od drugih. Vsakič, ko sem se vrnila s študija ali dela iz tujine, sem zelo hitro dobila službo. Kar dvakrat je bilo delo v tujini iztočnica na razgovoru: enkrat je bil direktor

podjetja rojen v kraju, v katerem sem študirala, drugič je direktor drugega podjetja prej vodil podjetje na Finskem, kjer sem opravljala prostovoljsko delo. Ne da bi se posebno trudila napeljati pogovor na to tematiko, so oba že zanimale podrobnosti o tem, kje sem živela, kako mi je bilo všeč, katere finske besede sem se naučila, kakšni so se mi zdeli Finci ... Tako sem laže navezala prvi stik. Poleg tega so lahko kontakti iz tujine koristni tudi po vrnitvi domov, saj lahko z uporabo sodobnih tehnologij iz Slovenije delamo po vsem svetu. ■

Vir: <http://www.delo.si/druzba/delova-borza-dela/iskanje-sluzbe-v-tujini-zahteva-cas-in-energijo.html> [24.4.2014], skrajšano.